

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾಗಣ ಆಳಡೆಮೀ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಹೋಸ ಆಯ್ದಾವಾನನ್ನು ನೀಡಲು
ಸ್ತುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾಗಣ ಆಳಡೆಮೀ
ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಕಾಗ್ರ ಯಕ್ಕಾಗಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೂರಾರು
ಸ್ವಜನಶೀಲ, ವೈಚಾರಿಕ, ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಂಕೋಧನಾತ್ಮಕ
ಹಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉಪಗಳಲ್ಲಿ:

- ಜನಪದ ಕಾಡು, ರಥ, ಕಾವ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಂತೋ ವ್ರತಾರ್ಥಗಳನ್ನು
ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ವ್ರಕಟಿಸುವುದು.
- ಅವಾರ ವೈವಿಧ್ಯದ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ,
ಪ್ರದರ್ಶನದ ಏರಾಡು, ತರಚೇತಿ, ವರೀವುರಣ, ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು
ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಜನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಂಬಿಕೆ ಡೇವನ ವಿಧಾನ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಕಾಂಚಿತ್ರ, ಮತ್ತು ವಿಧಿಯೋ ಚತ್ರಗಳನ್ನು
ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಸಂಕರಣ, ಕಮ್ಮಣಿ ಕಾಗ್ರ ತರಚೇತಿ
ತಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
- ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಂಪರಾಗತ ಕಾಗ್ರ ಆಧುನಿಕ
ಚಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠಗಳಾಗಳನ್ನು ವ್ರಕಟಿಸುವುದು.
- ವಿಶ್ವಕೋಶ, ನಿಝಾಂಟು, ಕಲಾಕೋಶ, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಪುಟ
ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಜಿಎ್‌ ಕಾಗ್ರ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕಲಾಮೇಳಾಗಳನ್ನು ವರ್ಷದಿಸುವುದು.
- ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಂಸರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ನೀಡುವುದು.
- ಆಯ್ದಾವಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜನಪದ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ
ನೀಡುವುದು.
- ಹೆರರಾಜ್ಯದೊಡನೆ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ
ಮಿಮಿಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೆರರಾಜ್ಯ ವ್ರಾಸವನ್ನು
ವರ್ಷದಿಸುವುದು.

ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ

ಮತ್ತು

ಯಕ್ಕಾಗಣ.ಆಳಡೆಮೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

1995

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ

ಮತ್ತು

ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

1995

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಕಾಡೆಮಿ
ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 002

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಡಾ॥ ಎಚ್.ಜಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಪ್ಪಗೌಡ

ರಿಬೆಸ್ವರ್‌
ಟಿ.ಎಸ್. ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ

ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ಬಾನಂದೂರು ಕೆಂಪಯ್ಯ
ಡಾ॥ ನಿಂಗಣ್ಣ ಪಣ್ಣಕ್ಕಿ
ಶ್ರೀ ನಲ್ಲಿರು ಪ್ರಸಾದ್
ಡಾ॥ ದೇವೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ ಹಕಾರಿ
ಡಾ॥ ಪ್ರರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ
ಡಾ॥ ಡಿ.ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರಾಚಾರ್
ಶ್ರೀ ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಜಿತೋರಿ
ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಗಲ್ಲು ಏರಣ್ಣ
ಶ್ರೀ ಕುಂಬಳೆ ಸುಂದರರಾಜ್
ಡಾ॥ ಎಂ.ಡಿ. ಈಶ್ವರಪ್ಪ
ಶ್ರೀ ಒಬಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮತ ಕಿತ್ತಳ್ಳರು
ಡಾ॥ ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕ್
ಡಾ॥ ಕು.ಶ್ರೀ. ಹರಿದಾಸ್ ಭಟ್
ಶ್ರೀ ವ.ನಂ. ಶಿವರಾಂ
ಶ್ರೀ ಬಳ್ಳಕೆರೆ ಹನುಮಂತಪ್ಪ
ಶ್ರೀ ಕರೆಮನೆ ಶಿವಾನಂದ ಹಗಡೆ
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಲಾಲಪ್ಪ ಲಮಾಣಿ

ಡಾ॥ ಏರಣ್ಣ ದಂಡೆ
ಪ್ರೋ॥ ಸಿದ್ದಣ್ಣ ಉತ್ತಾಳ್
ಡಾ॥ ಡಿ.ಬಿ. ನಾಯಕ್
ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ರಾಮೇಗೌಡ
ಡಾ॥ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಇಟ್ಟಣ್ಣನವರ
ಡಾ॥ ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ
ಡಾ॥ ಜಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರು
ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಭದ್ರಪ್ಪ

ಸಿಭೂಂದಿ ವರ್ಗ
ಹಚ್ಚೊ. ಪ್ರಕಾಶ್
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಬಿ.ಎ. ಸುಧಾ
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಎಂ. ನಾಗರತ್ನ
ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ
ಕೆ. ಕೃಷ್ಣ

ರಣಜಿರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೀತರು

ಜಾನಪದ ತಜ್ಞ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಡಾ॥ ರಾಮೇಗೌಡ (ರಾಗ್) ಡಾ॥ ಹಂ.ಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಡಾ॥ ಸೋಮಶೇಖರ ಇಮ್ಮಾಪುರ

ವಿಶೇಷ ಜಾನಪದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಡಾ॥ ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮತೆ

ಜನಪದ ಕಲಾವಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಶ್ರೀ ವಾದ್ಯದ ಕೆಂಪಯ್ಯ	ವೋರಿವಾದ್ಯ	ಬೆಂಗಳೂರು (ಗ್)
ಶ್ರೀ ಡಿ. ಚಂದ್ರತೇವಿರಪ್ಪ	ನಂದಿಧ್ಯಜಕುಣತ	ಬೆಂಗಳೂರುನಗರ
ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಹೂಗಾರ	ತಾಸೇವಾದನ	ಬೆಳ್ಗಾಂ
ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಅಧಿಕ್ಷ	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪಾರಿಜಾತ	ಬಿಜಾಪುರ
ಶ್ರೀ ಹಿರೇಗುತ್ತಿ ವೆಂಕಟಮಣಿನಾಯಕ	ಯಕ್ಕಾನ	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ
ಶ್ರೀ ಬೋಳ್ಳೆ ಅಜಲಾಯ	ಪಾಡ್ವನ	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಶ್ರೀ ಕೋಲಾಟದ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ	ಕೋಲಾಟ	ಕೋಲಾರ
ಶ್ರೀ ಅಸಾದಿ ರಂಗಪ್ಪ	ಅಸಾದಿ ಕಲೆ	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಜಯಮೃತ್ತಿ	ಕನ್ನಡ ಬುರ್ಕಫಾ	ಮಂಡ್ಯ
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಸೋಬಾನೆ ಚಿಕ್ಕಮೃತ್ತಿ	ಸೋಬಾನೆ	ತುಮಕೂರು
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಕಾಳಮೃತ್ತಿ ಚೆಲವಾದಿ	ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಾಡುಗಳು	ರಾಯಚೂರು
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಅಕ್ಕಮೃತ್ತಿ	ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ	ಕೊಡಗು
ಶ್ರೀ ಮತಿ ಹನುಮತ್ತಿ	ತೊಗಲುಗೊಂಬೆಯಾಟ	ಬಳ್ಳಾರಿ
ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ತರ ಮುದ್ದುಮಾದಪ್ಪ	ಜನಪದ ವೈದ್ಯ	ಮೈಸೂರು
ಶ್ರೀ ಧನುಜಾನಾಯಕ್	ಲಾಣಣ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಶ್ರೀ ಚೌಡಿಕೆ ರಾಮಣ್ಣ	ಚೌಡಿಕೆ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
ಶ್ರೀ ಮುದುಕಪ್ಪಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿ	ದೊಡ್ಡಾಟ	ಧಾರವಾಡ
ಶ್ರೀ ನೂರಂದಪ್ಪ ಹೆರೂರು	ಬಯಲಾಟ	ಗುಲಬಗಾರ
ಶ್ರೀ ಸಂಗಪ್ಪ	ತತ್ತ್ವಪದ	ಬೀದರ್
ಶ್ರೀ ಸಣ್ಣಗಿಡ್ಡಯ್ಯ	ತಮಚೆವಾದನ	ಹಾಸನ

ರಣಜಿನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಬಹುಮಾನಿತರು

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಲೀಲಾರಾಮಣ್ಣ - ಜಾನಪದ ಹೊಂಬಾಳೆ
ಡಾ॥ ಏರಣ್ಣ ದಂಡೆ - ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಪ್ರಜ್ಞೆ

ರಣಜಿನೇ ಸಾಲಿನ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಬಹುಮಾನಿತರು

ಡಾ॥ ಶಿವಾನಂದ ಗುಬ್ಜಿಂಘವರ - ಸೋ ಅನ್ನ ಸೋಬಾನವನ್ನು
ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋತಿ - ಯಕ್ಕಾನ ಪದಕೋತೆ

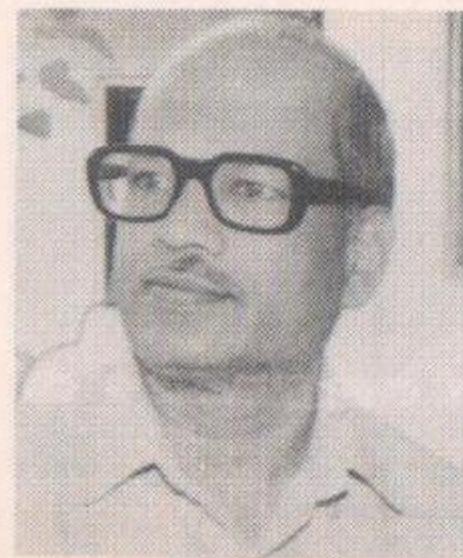

ಡಾ॥ ರಾಮೇಗೌಡ (ರಾಗೋ)

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯ ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಸರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು ಡಾ॥ ರಾಮೇಗೌಡರು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಇವರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಭಾಷ್ಯ ಬೀರಿದವರು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರರು. ಮೂರು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಳಡೆಮಿಯ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದವರು.

ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳು ಅಪಾರ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಗಾದೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಒಗಟುಗಳು, ಕಿಟಕಿ ಕೋಶದ ಗಾದೆಗಳು, ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧನೆ, ಜನಪದ ರಾಮಾಯಣ - ಮೊದಲಾದವು ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಪೂರ್ವ ಕೃತಿಗಳು. ಇವರು ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆ ವಾಡಲು ಕಾರಣಕರ್ತರಂದೂ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ತುರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಳಡೆಮಿ 1995ರ ಜಾನಪದ ತಜ್ಞ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿಗೊರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವಿಳಾಸ : ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತಿ, ಮೈಸೂರು - 570 006

ಡಾ॥ ಹಂ.ಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ

ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ, ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಪ್ರಬಂಧ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ, ಅನುವಾದ, ಶಿಶುಸಾಹಿತ್ಯ, ಜಾನಪದ - ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಡಾ॥ ಹಂ.ಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯನವರ ಆಸಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಟ್ಟಿ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಗಿರಿಜ್ಞ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಇವರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ಯಾಂಸರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಶೈಷ್ವ ಭಾಷಣ ಕಾರರಾಗಿ, ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ಯಾಂಸರಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಘಟನಾಕಾರರಾಗಿ ಡಾ॥ ಹಂಪನಾ ವಿಶ್ವಾತರು.

ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಾಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಂಪ್ರಾಕ್ಷದಂತ ಸೂಸಿತು. ಪರಿಷತ್ತಾ ಚಿಟ್ಪಂಚಿಕೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೊರಗೂ ನಡೆದವು. ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವಕೋಶದ ಎರಡು ಬ್ಯಾಹತ್ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬಂದಿದ್ದು. ಇವರ ಒತ್ತಾಸೆಯಿಂದಲೇ ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯಕೋಶ' ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಗೂ ಇವರೆ ಶ್ರಮ ಅಪಾರ. ಲಾವಣೀ ಮೇಳ, ಗೊಂಬೆಯಾಟ ಮೇಳ, ಜಾನಪದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಹಿಂಗೆ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹಿಂದಿನ ಜ್ಯೇತನ್ಯ ಡಾ॥ ಹಂಪನಾ. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಾ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ 'ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಳ್ಳಿ' ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೂರಾಂದು ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿ 70ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾನಪದ ಕೃತಿಗಳು ಎಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗೆಗಿಡ್ಡ ಬಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

'ಆಳಾಶ ಜಾನಪದ', 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾತ್ರೆಗಳು' ಮೊದಲಾದ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೊರಿತ್ತಿಕ ದಾವಿಲೆ ಎನಿಸುವಂಥ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಡಾ॥ ಹಂಪನಾ, ಅವಕ್ಷಪೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ದೇಸಿ ಜಾನಪದ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಬಲವು ತೋರಿದ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿದ್ಯಾಂಸರು. ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ತುರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಳಡೆಮಿ 1995ರ ಜಾನಪದ ತಜ್ಞ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿಗೊರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಡಾ॥ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಇಮಾರ್ಪೂರ

ಜನಪದ ಒಗಟುಗಳು, ಗಂಡ-ಹಂಡಿರ ಜಗಳ ಗಂಥ ತೀಡಿದ್ದಾಗ್ (ಕಾವ್ಯ), ಬಿರುಗಳಿ (ಕಾವ್ಯ) ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸುವರ್ಣಾಪದಕ, ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮತ್ತು ಅಮೃತ ಭಾವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಡಾ॥ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಇಮಾರ್ಪೂರ ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಜನಪದ ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ, ಸಮೈಳನ ಹಾಗೂ ಕಮ್ಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಭೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ್ದು.

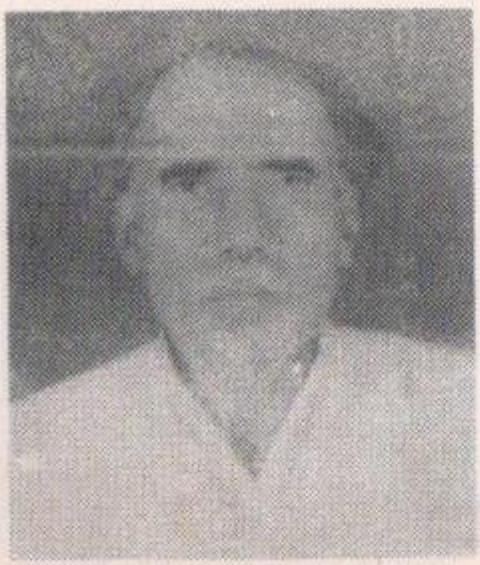
ಜನಪದ ಮಹಾಭಾರತ, ಜನಪದ ವಿಜ್ಞಾನ, ಜನಪದ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಹನುಮಂತನ ಲಿಂಗಧಾರಣ, ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನರಗುಂದ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಶನ, ಹೀಗೆ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಲವು ಮಗ್ಗುಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿರುವ ಡಾ॥ ಇಮಾರ್ಪೂರರು, ಕನ್ನಡ ಜನಪದದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದವರು. ಕನ್ನಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕ, ಕವಿ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಜನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಸರಾಗಿ ಇವರು ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಸಿ ಕನಾಟಕ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ 1995ರ ಜನಪದ ತಜ್ಞ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿಗೊರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಡಾ॥ ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೀಮರ

ಕಾವ್ಯ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಪಾದನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಅನುವಾದ ವೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುವ ಡಾ॥ ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೀಮರ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆ. ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ಯಂತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಾಖಿಲೆಯಾಗುವಂಥ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ವ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾವ ಬೀರಿದ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತಗಾರರಂದೂ ಹಸರುವಾಸಿ.

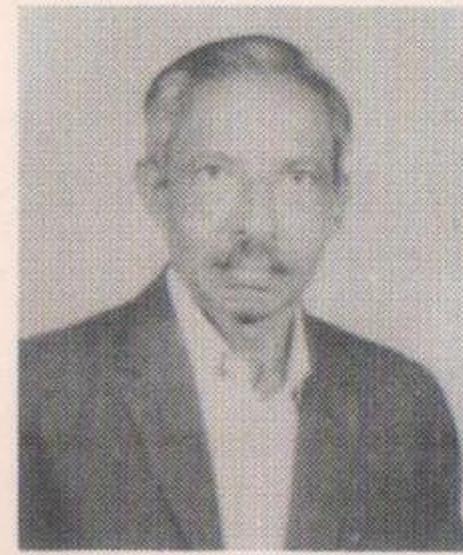
ಡಾ॥ ಹಿರೀಮರರು ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಭಸವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಇವರು ಹಾಕಿದ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳೇ ಕಾರಣ. ಇವರ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲೇ, ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನಪದಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಹಲವು ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾದವು. ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಗಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಹಿರೀಮರರು ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಸಿ ಕನಾಟಕ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ 1995ರ ವಿಶೇಷ ಜನಪದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿಗೊರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವಾದ್ಯದ ಕೆಂಪಯ್ಯ

ತಂದೆ ಹೇಸರಾಂತ ಮೋರಿವಾದ್ಯವಾದಕರು. ಅಣ್ಣ ಜನಪೀಯ ನಾಟಕಗಳ ಮಾಸ್ಪರ್ಯಾ. ಇಂಥ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವರು ಶ್ರೀ ಕೆಂಪಯ್ಯ. ಉದುವ ವಾದ್ಯಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೋರಿವಾದ್ಯ ಹೊರಡಿಸುವ ಮಧುರನಾದ ಎಂಥವರಿಗೂ ಮೋಡಿ ಹಾಕುವಂಥದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆಂಪಯ್ಯನವರು ಮೋರಿವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಕ್ಕಾನ ಪದಗಳು, ಶೈಮಹಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರಂಗಧರ ದಂಧ ಕರ್ತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಇವರ ಮೇಳಗಳು, ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾ. ಜನರ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನಿಂದ, ಹಳೆಯ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮ ಮೋರಿ ವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವುದುಂಟು. ತಬಲ ನುಡಿಸಲೂ ಕಲಿತಿರುವ ಶ್ರೀ ಕೆಂಪಯ್ಯ ಹರಿಕತೆ, ನಾಟಕಗಳು ನಡೆದಾಗ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಪರೂಪವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೋರಿವಾದ್ಯ ವಾದಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆ ಶ್ರೀ ಕೆಂಪಯ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಪ್ಪ

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರವಾದ ನಂದಿಕೋಲು, ನಂದಿಧ್ವಜ ಹಾಗೂ ಏರಗಾಸೆ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರತಿಭೆ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಪ್ಪ. ಈ ಕಲೆ ಇವರಿಗೆ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ದಿ॥ ಬಿ. ಚೆನ್ನತೆಟ್ಟರು, ವಿಭೂತಿ ಮರಿಯವ್ಯಾನವರಿಂದಲೇ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಚಂದ್ರಶೇಖರಪ್ಪನವರು ಹಲವಾರು ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಕಲೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಜನಮನ್ಮಣಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

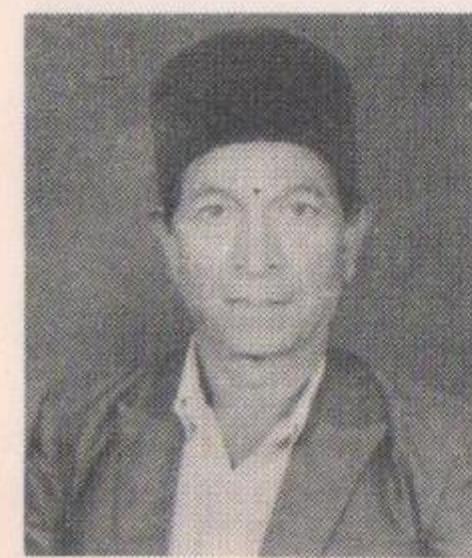
ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ, ವಾತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ ಇಲಾಖೆ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪತಿಯಿಂದ ದೆಹಲಿ, ಹಂಪೆ, ಪಾಂಡಿಚೆರಿ, ತಿರುವನಂತಪುರ, ಮದರಾಸು, ಸೂರಜ್‌ಕೂಡ್‌ಹೀಗೆ ಹಲವೆಡೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಲಾ ಸ್ವೇಷಣ್ಯವನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾರುತಿ ಹೋಗಾರ

'ತಾಸೆ' ಏಕಮುಖ ಚರ್ಚವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಹಾಗೂ ಅಪರೂಪವಾದುದು. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಣಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಂದರೆ ಶ್ರೀ ಮಾರುತಿ ಭೀಮಪ್ಪ ಹೋಗಾರ ಆವರು.

ಇವರ ತಾತ - ಮುತ್ತಾತ ಕೂಡ 'ತಾಸೆ' ವಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರು. ಹಾಗಾಗಿ ಇದು ಇವರಿಗೆ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದಲೂ ದಕ್ಷಿಧುವ ಕಲೆ ಎನ್ನಬೇಕು. ದೇವರ ಪೂಜೆ ಸಮಯ, ಹಬ್ಬಿ - ಹರಿದಿನಗಳಿಂದು, ಜಾತ್ರೆ - ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ 'ತಾಸೆ' ವಾದ್ಯ ನುಡಿಸುವುದು ರೂಢಿ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ 'ತಾಸೆ' ವಾದ್ಯದ ನಾಡ ಕೇಳಿ ಬರಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾರುತಿ ಹೋಗಾರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಧಾರವಾಡ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರಪು 'ತಾಸೆ' ನಾದವನ್ನು ಶೈಲ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಹೋಗಾರ ಉಣಬಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ, ತಾಸೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರ ಮನ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ತಾಸೆ' ವಾದನ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿ ಕೇರಿ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸಾನ್ನಾವಿ ಆಧಿಕ್ಷ

ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಹಸರುವಾಸಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸಾನ್ನಾವಿ ಆಧಿಕ್ಷ. ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಷಾದಸ್ನಾಮಿ ಆವರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದ ಇವರು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ರಾಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ಕಲಾಸೇವೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿ ಕಟ್ಟಿ ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಇವರು ಆವಿರತ ಪಾರಿಜಾತ ಕಲಾಸೇವಕರಾಗಿ ಚಿರಪರಿಚಿತರು.

ಅಭಿನಯ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಇವರು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕರಿಮಗ ಶ್ರೀ ಮುರುಗೇಂದ್ರ, ಕೂಡಾ ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ರೂಪ್ಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬಯಿ, ಗುಲ್ಬಾಗ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶ ಇವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಹೃದರಾಬಾದ್ ದೂರದರ್ಶನ ಇವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ (ಜಮಬಂಡಿ, 1980) ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ (ಬಿಜಾಪುರ, 1985) ಜನಪದ ಆಕಾಡೆಮಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಅಧಿಕ್ಷ, 1987; ಬಾಗೇವಾಡಿ 1988) ಮೈಸೂರು ದಸರಾ (1989 ಮತ್ತು 1990) ಹಿಂಗಾ ಹಳವಾರ ಕಡೆ ಇವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಬೆಳಗಿದೆ. ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಪಾರಿಜಾತ ಕಲಾಪ್ರತಿಭೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಸಾನ್ನಾವಿ.

ಶ್ರೀ ಹಿರೇಗುತ್ತಿ ವೆಂಕಟ್ಯಾಮಣ ನಾಯಕ್

ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದ ಶೈಪ್ಪರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ಶ್ರೀ ಹಿರೇಗುತ್ತಿ ವೆಂಕಟ್ಯಾಮಣ ನಾಯಕ್ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಹಲವ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನಮನ ಸೂರ್ಯೋಂದವರು. ಇವರದು ಜನ್ಮಜಾತ ಪ್ರತಿಭೆ. ನಾಯಕ್, ವಿಳನಾಯಕ, ವಾನರ ನಾಯಕ, ಡಾರ, ರಾಣಿ, ರಾಕ್ಷಸಿ, ಅಪ್ಸರೆ, ರಾಜಕುಮಾರಿ ಹಿಗೆ ಎಮ್ಮೋ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಿಂಚಿರುವುದುಂಟು. ಬಿಸಿ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಇವರು ಸುವಿಖ್ಯಾತರು. ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಕಲಾಸೇವೆ ಚೊತೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಂಡು ಇವರು ದೇಶಸೇವೆಗೂ ಧುಮುಕಿದ್ದು. ಈ ಸಾಧನೆ ಮನ್ಸಿಸಿ, ಹಿರೇಗುತ್ತಿ ನಾಗರಿಕರ ಸಮಿತಿ, ಯುವಕ ಮಂಡಳ ಮುಂತಾದ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ : ಹಿರೇಗುತ್ತಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀ ಚೋಳಿ ಅಜಲಾಯ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕಿನ ಗುತ್ತಿಗಾರು ಗ್ರಾಮದ ಮೋಗ್ರೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಚೋಳಿಯ ಅಜಲಾಯರು ಭೂತಕಟ್ಟುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇವರಿಗೆ 90 ವರ್ಷ.

ಚೋಳಿಯ ಅಜಲಾಯ ಶಾಲೆ ಕಲಿತವರಲ್ಲ. ಕಲಿಕೆ ನಮಗಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವಂತೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಂದಲೂ ಭೂತ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು.

ಮೋಗ್ರೆ, ಕೊತ್ತುಂಜ, ಪಂಜ, ಎವತ್ತೊಕ್ಕು, ಕಕ್ಕಾನ, ಬಳ್ಳಕ್ಕು, ಕಮಿಲ, ಗುತ್ತಿಗಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ 90ರ ಹರೆಯದ ಚೋಳಿಯ ಅಜಲಾಯರೇ ಭೂತ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 60 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭೂತಗಳಿಗೆ ವೇಷಕಟ್ಟುವ ಅವರು ಈ ವರೆಗೆ 50 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರಿ ಭೂತಕಟ್ಟೆ ಕುಣ್ಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿರಾಡಿ ಭೂತದ ವೇಷವೇ ಚೋಳಿಯ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ತಂದು ಕೊಟ್ಟು ವೇಷವಾಗಿದೆ.

ಚೋಳಿಯ ಅಜಲಾಯರು ಹೇಳುವ ಪಾಡ್ದನಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಸಂಗೃಹಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸಂಗೃಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ಆರಾಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಚೋಳಿಯರು ಪಾಡ್ದನ ಹೇಳಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ 100ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದ್ಯುವಗಳ ಪಾಡ್ದನ ತಿಳಿದಿದೆ. ಮೋಗ್ರೆದ 101 ದ್ಯುವಗಳ ಆರಾಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚೋಳಿಯರು ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ದ್ಯುವಗಳಿಗೂ ಪಾಡ್ದನ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಜನರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ : ಮೋಗ್ರೆಗ್ರಾಮ, ಗುತ್ತಿಗಾರು ಅಂಚೆ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲ್ಲೂಕು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀ ಕೋಲಾಟದ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣ ಬರಿದಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಗಳೇ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ತಂದೆ ಹನುಮಂತಪುನವರೇ ಇವರಿಗೆ ಗುರು.

ಶ್ರೀ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಕೋಲಾಟದ್ದೇ ಗುಂಗು. ಪರಿಶಿಷ್ಟಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಬಂದ ಇವರು ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿ, ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲು ಹಿಡಿದು ಉರುಳು ಸುತ್ತಿ ಕೋಲಾಟ ಆಡಿದ್ದು ಅಸಂಖ್ಯಾ ಬಾರಿ. ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಆಂಧ್ರದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಹೊಸಾರು, ಬಾಗಲೂರು ಹೀಗೆ ಅವರು ಸುತ್ತುದ ಚಾಗಗಳಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾಟದ ಕರಾಮತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲಾಸಕ್ತರ ಮುಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಸ್ನೇಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆಲುಗು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ ಕೋಲಾಟದೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಮಿಳುವಾದ್ಯದತ್ತ ಇವರದು ವಿಶೇಷ ಗಮನ. ತಮಿಳು ಬಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಪಳೆಗಿದವರು. ಕೋಲಾಟ ಎನ್ನತ್ತಲೇ ಕೋಲಾರದ ಜನ ಶ್ರೀ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ ಅವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹజ.

ಶ್ರೀ ಆಸಾದಿ ರಂಗಪ್ಪ

ದೇವತೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ, ಆಕೆಯ ಸಾಹಸಗಾಢೆಯನ್ನು ಹಾಡುವ ಆಸಾದಿ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಮಾರಿಗುಡಿಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಸಾದಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತ. ಪರಿಶಿಷ್ಟಾತ್ಮಕ ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ತಂದೆಯಿಂದ ಜಮೀನು ಮತ್ತಿತರ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದ ಶ್ರೀ ಆಸಾದಿ ರಂಗಪ್ಪ ಪದೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಸಾದಿ ಹಾಡುಗಳ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು. ನಂತರ ಜೀವನದ ಬಹುಕಾಲವನ್ನು ಮಾರಿಗುಡಿಗಳಿರುವ ಉರುಗಳನ್ನು ತಿರುಗುತ್ತಾ ಆಸಾದಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೈಂಕರ್ಯ ನಡೆಸಿದವರು. ತರೀಕೆರೆ, ಅಜ್ಞಂಪ್ರರು, ಅಂತರಗಟ್ಟೆ, ಶಿವನಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಮಾರಿದೇವತೆ ಚಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಆಸಾದಿ ಹಾಡು - ಕುಣಿತ ಇರಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ ಆಸಾದಿ ರಂಗಪ್ಪ ಪ್ರಖ್ಯಾತರು. ಜನಪದ ಕತೆ, ಒಗ್ಗು ಹಾಕಿ ಜನಮನಕ್ಕೆ ಮೋಡಿ ಹಾಕುವಲ್ಲಾ ಇವರು ಪರಿಣಿತರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮೃತ್ಯು

ಹರಿಕತೆ - ಬುರುಕತೆ ಎರಡೂ ಸಮಾನಾಂತರ ಕಲೆಗಳಿಂಬಂತೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಬುರು ಎಂದರೆ ತಂಬೂರಿ. ಬುರುಕತೆ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಆಶಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನಪರವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬುರುಕಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಗಡಿನಾಡ ಕಲಾವಿದರಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೂ ಬಂದು ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದಿವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮೃತ್ಯುನವರ ತಾತ ತೋಳಿಸಿ ರಾಮದಾಸ್ ಮೈಸೂರು ಮಹಾ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಸರಾಂತ ಬುರುಕಥಾ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದವರು. ಮಹಾ ರಾಜರಿಂದ ಜರತಾರಿ ಪೇಟ ಪಡೆದು ಸನ್ಯಾಸಿತರಾದ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ ಅವರದು, ಅವರಿಂದ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಭಾಗ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮೃತ್ಯುನವರದು. ತಂದೆ ವೆಂಕಟ ಸ್ವಾಮಿ ದಾಸರೂ ಬುರುಕಥಾ ಕಲಾವಿದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮೃತ್ಯುನವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನೈವೃತ್ಯ ಗಳಿಸಿದರು.

ಬುರುಕಥಾ ಪ್ರಕಾರದ ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿ, ಹಾಡುವ ಮಂಟ್ಪಗಳನ್ನು ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮೃತ್ಯು ಜನಪೀಠ ಕಲಾವಿದೆ. ಸೋಲಿಗಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇವರು ಕಾಂಚೋಧಿರಾಜನ ಕತೆ, ಬಾಲನಾಗಮ್ಮನ ಕತೆ, ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇಸಿಂಗನ ಕತೆ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಗಂಟೆಟ್ಟುಲ್ಲಿ ನಿರಗಳವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ಬುರುಕಥಾ ನಡೆಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸೋಳಬಾನೆ ಚಿಕ್ಕಮೃತ್ಯು

ಮದುವೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಮನ ಗೆದ್ದು ಕೊಂಡಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರ ಸೋಳಬಾನೆ ಪದಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಲಿತ ಚಿಕ್ಕಮೃತ್ಯು, ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮದುವೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ, ಸಮಧಿ ತಂಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವರ ಪದ, ನಾಟಪದ ಹಾಡುವಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಿಕ್ಕಮೃತ್ಯು ಆಗ್ಗೆಣ್ಣೆ. ಹಲವಾರು ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಜೀಷಧಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಾ ಇವರು ಹೇಸರುವಾಸಿ. ಮದುವೆಯಂಥ ಸಂತೋಷದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿರಲಿ, ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂಥ ಆತಂಕದ ಕ್ಷಣಾಗಳಿರಲಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಚಿಕ್ಕಮೃತ್ಯುನವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಆ ಭಾಗದ ಜನ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಳಮ್ಮ ಚೆಲವಾಡಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಳಮ್ಮ ಚೆಲವಾಡಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟೆಹಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕಲಾವಿದೆ. ಕೊಲಿ ವೃತ್ತಿಯಾದರೂ, ಕೇವಲ ೨೫ ಶರೀರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಳಮ್ಮ ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ (ರಾಯಚೋರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತೆ. ಮದುವೆ, ಸೋಬಾನ, ಬರ್ಯಾಣಿ, ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬೀಸುವುದು, ಕುಟ್ಟಿನುದು ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು ಹಿಂಗೆ ಹಲವು ಹತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಳಮ್ಮ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಯಚೋರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಿಲ್ಲಾ ಜನಪದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಾ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಈ ಕಲಾವಿದೆ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರು.

ವಿಳಾಸ : ದೇವದುರ್ಗ, ರಾಯಚೋರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಅಕ್ಷಮ್ಮ

ಕೊಡಗಿನ ಜನಪದ ಗಾಯಕರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸು - ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಹಿರಿಯರು ಶ್ರೀಮತಿ ಅಕ್ಷಮ್ಮ. ಕುಡಿಯರ ಕುಟುಂಬದ ಇವರು ಅಂಗವಿಕಲರಾದರೂ ಜನಪದ ಪರಿಸರದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದು ಪ್ರತಿಭೆ ತೋರಿದವರು. ಅಜ್ಞಿಯಿಂದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಾಡು ಕಲಿತೆ ಇವರು ಕುಡಿಯರ ಮೂಲ, ಮದುವೆ, ಮಗು ಜನನ, ಮೈನರೆಡ ಸಂದರ್ಭ, ಶವ ಸಂಸಾರ... ಹಿಂಗೆ ಪ್ರತಿ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾಗುವ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲಿತರು. ಎಂದೋ ಕಲಿತದ್ದು ಆದರೂ ಅಕ್ಷಮ್ಮ ಇಂದಿಗೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೆನಪಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡವ ಅಳಾಡೆಮಿಗೆ ಇವರು ಪ್ರಮುಖ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಾಖಿಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಳಾಡೆಮಿಯ ಯೋಜನೆಯಾದ "ಉಪ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ"ಕ್ಕೂ ಇವರು ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ : ಕುಪ್ಪಮೊಟ್ಟೆ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೊಡಗುಜಿಲ್ಲೆ

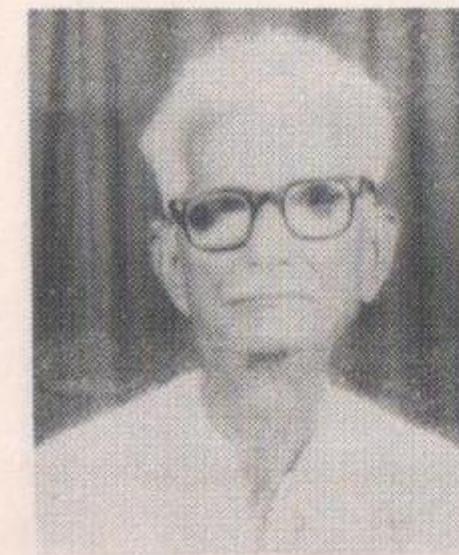
ಶ್ರೀ ಮೀತಿ ಹನೇಶ್ವರಕರ್

ತೊಗಲುಗೊಂಬೆಯಾಟವು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಾತನ ರಂಗಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಆಧುನಿಕ ಕಲಾ ಮಾರ್ಖಮಾರ್ಗ ಉಬ್ಬರಗಳ ನಡುವೆ ಇದು ಇಂದು ಮೂಲೆಗೂಂಪಾದಂತಿದೆ. ಆದರೂ ತೊಗಲುಗೊಂಬೆಯಾಟವನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಕಲಾ ಮಾರ್ಖಮಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹಲವು ಗೊಂಬೆರಾಮರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ನಾಡಿನ ಸೌಭಾಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥ ಗೊಂಬೆರಾಮರ ಷೈಕ್ ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ ಹನುಮಕ್ಕ ಪ್ರಮುಖರು. ಬೇಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ಗೊಂಬೆರಾಮ ಮಲುಗಪ್ಪನವರ ಜೊತೆಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಬಳಿಕ ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಯಾಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದರು.

ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ತತ್ತ್ವಪದ, ಭಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಹನುಮಕ್ಕ ತೊಗಲುಗೊಂಬೆಯಾಟದ ಕಲೆಯನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಿಮ್ಮೇಳದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ನಂತರ ಮುಮ್ಮೇಳಕ್ಕೂ ಒಂದರು. ತಾವು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕಲಾವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದರು.

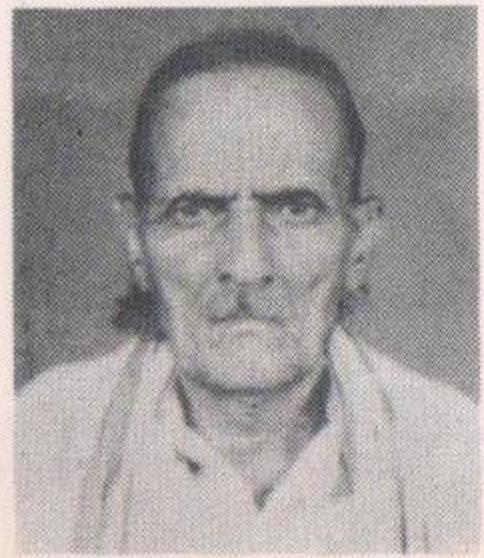
ಶ್ರೀ ಮೀತಿ ಕೋಡಿ ಹಳ್ಳಿ ಹನುಮಕ್ಕ ಇಂದು 70ರ ವ್ಯಾದ್ಯ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದ ಚಿಲುಮೆ ಬಹಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ಅವರು ಉರೂರು ಸುತ್ತುತ್ತಾ ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಯಾಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾ ಕಲೆಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ತ್ರಿ ಮುದ್ದು ಮಾದಿಪತ್ತಿ

ಮಾರ್ಧಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮಾಸ್ತ್ರಿ ಆಗಿ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಿತರಾದರೂ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮಾದಿಪತ್ತನವರು ಜನಪದ ವೈದ್ಯರಾಗಿಯೂ ಜನಮನ ಸೂರೆಗೊಂಡವರು. ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಡೈಪಾಠಿ ನೀಡಿ ಮರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾ ಜನರನ್ನು ಜೀವಭಯದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿದ ಕೇತ್ತಿಕೆ ಇವರಿಗೆ. ಚರ್ಮರೋಗ ಗುಣಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಿದ್ಧಹಸ್ತರು. ಗಾರ್ಮಿಣಾ ಜನತೆಗೆ ಇವರು ಸಕಲ ರೋಗ ನಿವಾರಕರು.

ಅಲ್ಲದೇ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮಾದಿಪತ್ತನವರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಭಾಗವತರಾಗಿಯೂ ಕಲಾಸೇವೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿ ಜನಪ್ರಶಂಸೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಿಮನ್ಯ ಕಾಳಗ, ಕೇಚೆಕವಢೆ, ಸುಭದ್ರಾ ಪರಿಣಾಯ, ಪಂಚವಟೆ ರಾಮಾಯಣ - ಇವರು ಕಲಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಧನುಜಾನಾಯಕ್

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಷ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೈತ್ತಿ. ಲಾವಣೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಜನಪದ ಹಾಡು ಮತ್ತು ಬೀಸುವ ಪದ ಹಾಡುಗಾರರಾಗಿ ಭೇಷ್ಣ ಎನಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಧನುಜಾನಾಯಕ್ ಅವರ ಬದುಕು ವಿಶ್ವಫ್ರಾದುದು.

ಫುಂಟಾಪುರ ಗ್ರಾಮದಲಂಬಣ ತಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಖತಿಹಾಸಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಂತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಜನರಾಗ್ಯತಿಗೆ ಮುಂದಾದವರು. ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಕನಾಟಕ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ಕೋಶ್ವರವ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ವಸ್ತು ಪದಶರ್ನ, ಬದನೇ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕ್ಷೇಗಾರಿಕಾ ಸಮ್ಮಾನ, ತೆರೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಕನಾಟಕ ಜನಪದ ಸಾಂತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ (1967) ಅಖಿಲ ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಸಮ್ಮೇಳನ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ 1985) ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಲಂಬಾಣ ಸಮ್ಮೇಳನ (ಬಿಜಾಪುರ 1988) ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಲಾವಣೆ ಹಾಡುವ ಮೂಲಕ ಜನಮನ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

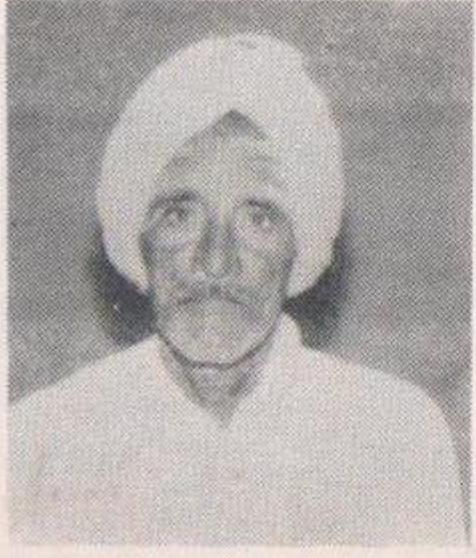

ಶ್ರೀ ಚೌಡಿಕೆ ರಾಮಣ್ಣ

ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯ ಮಹಿಮೆ, ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವಾಗ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವ ವಾದ್ಯವೇ ಚೌಡಿಕೆ. ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆ ರೇಣುಕೆ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಮುಖ್ಯ ಕೇತೆಗಳು ಮೂರು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಚ್ಚಾರಿದುಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಂಧಗುತ್ತಿ, ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದರತ್ತಿ. ಈ ಷ್ಟೇಕೆ ಮೊದಲನೆಯದು ಚೌಡಿಕೆ ರಾಮಣ್ಣ ಅವರ ಮೂಲಸ್ಥಳ.

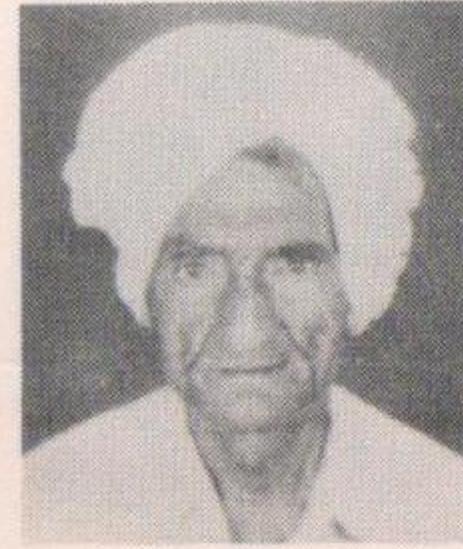
ಪರಿಶ್ವಜ್ಞಾತಿಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಎಂಟನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಸಿದುಬುಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಸುಮಾರು 15ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜೋಗಪ್ಪನ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಯಲ್ಲವುನ ಸೇವೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರವು ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಂಥ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಾ ಕಾಂತಿ ಹೊಳೆಯಿಸಿ, ಕೇಳುಗರ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಭಾವಾತಿರೇಕದಿಂದ ತೇವಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಕಂರಸಿರಿ ರಾಮಣ್ಣನವರದ್ದು.

ಯಲ್ಲವುನ ಕತೆ, ಪರಶುರಾಮ ಜನನ, ಬಡವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನ ಕತೆ, ಮದಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ ಕತೆ, ಮುಂತಾದವರ್ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೋಂಕುರೋಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಾಗ್ಯತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಾ ಅವರು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮುದುಕಪ್ಪ ಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿ

ಶ್ರೀ ಮುದುಕಪ್ಪ ಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿ ದೊಡ್ಡಾಟದ ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಗುರುಮರದ ವೇ. ಗುರಯ್ಯಾಸ್ವಾಮಿ ಹಿರೇಮರ ಮತ್ತು ನಲವಡಿಯ ವೇ. ಶ್ರೀಕಂಠ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಬಳಿ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ರಂಗ ಭೂಮಿಗೂ ಕಾಲಿಟ್ಯಾವರು ಸ್ತ್ರೀಸೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರರೂಪ ಪಾತ್ರಗಳ ಅಭಿನಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಾರ ಚ್ಛಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು 30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡಾಟಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದ ಇವರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡಾಟ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳಿಗಂಡಿ, ಮುಂಡರಿಗಿ ಭೀಮರಾಮ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡಾಟಗಳು ಹೈದರಾಬಾದ್ ದೂರದರ್ಶನದಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ. 1985ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ, 1992-93ರಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಮಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಜಾನಪದ ರ್ಯಾಂಕಾರ್' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ದೊಡ್ಡಾಟದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1993 ರಷ್ಟು ಈಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರದರ್ಶನ ಮೂಲಕ "ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಕಾಳಿಗೆ" ದೊಡ್ಡಾಟ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀ ಮುದುಕಪ್ಪ ಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿ ಅವರು 80ರ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ನಾರೋಂದಪ್ಪ ಹೆರೂರು

ಬಯಲಾಟದ ಹವ್ಯಾಸ ಹತ್ತಿದಾಗ ನೂರೊಂದಪ್ಪ ಹೆರೂರು ಅವರಿಗೆ ಹನ್ನರದರ ಪ್ರಾಯ. ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ, ಸಾರಧಿ ಮತ್ತಿತರ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದು, ಹಿಮ್ಮೇಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಹಾಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ಜನಪ್ರಿಯ. ಸಾರಧಿಯ ದೀಘ್ರ್ಯಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ನೂರೊಂದಪ್ಪ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ಬಯಲಾಟದ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯದೊಂದಿಗೆ ಏಕತಾರಿ ಪದ ಹಾಡುವುದರಲ್ಲಾ ಇವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಆಸಕ್ತರಿಗೆ ಬಯಲಾಟದ ಶುಣತ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರು ಈಗ ಕಣ್ಣು ಕಣಾದ ಮಗನ ಬಳಿ ಕಲಬುಗಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಗಪ್ಪ ಕರದಿಯಾಳ

ಅರವತ್ತೆಂದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕರದಿಯಾಳದ ಇವರು ಭಜನೆ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ, ಲಾವಣ್ಯ, ಭುಲಾಯಿ, ಜೋಗುಳ ಹಾಗೂ ಸೋಬಾನೆ ಮುಂತಾದ ಜಾನಪದ ಗಾಯನ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ನಿಷ್ಠಾತರು.

ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಪರಿಷತ್ ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಹಲವಾರು ವಿವಿಧ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಜನಮನ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಸಾಂಪದಿಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚೆತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಸಾಂಪದಿಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚೆತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವುವಾಗಿ ಹಾಡುವ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ಗಾಯನ ಅನುಭವ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಹೊಸ ಗಾಯಕರುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜಾನಪದ ಗಾಯಕರಿಂದ ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳ ಗಾಯನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಣ್ಣಿಗಿಡ್ಡಯ್ಯ

ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆನಕೆರ್ಗಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕರಯ್ಯ ಇವರ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಶ್ರೀ ಸಣ್ಣಿಗಿಡ್ಡಯ್ಯ ಅವರು ತಮಿಟೆ ವಾದನ ಕಲಾವಿದರು. ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ವರ್ಷದ ಇವರು ತಮಿಟೆ ಬಡಿಯಲು ಪೂರಂಭಿಸಿ ತನ್ನ ಹನ್ನರದನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂತ, ಜಾತ್ರೆ ಮತ್ತಿತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಟೆ ವಾದನ ಮಾಡಿ ಜನಮಾನ್ಯತೆಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಜೀಶಂಪ ಅವರ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ 1976 ರಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸೋಮನ ಕುಣಿತ, ಗಾಡ್ಗಳ ಪದ ಕುಣಿತ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಜನರ ಪ್ರಶಂಸಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. 1978ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಪ್ರೌ. ಕುಕುಡ್‌ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೂಂದಿಗೆ ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗೆ ಅವರ ಸಮುದ್ರಿ ತಮಿಟೆವಾದನ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಪ್ರಶಂಸಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮೆ ದೇವತೆಯ ಪೂಜಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಣ್ಣಿಗಿಡ್ಡಯ್ಯನವರಿಗೆ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳಿಲ್ಲ. ಆಧಿಕ ಅಭಿದೃತೆ ಇದ್ದರೂ ತುಂಬ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ತಮಿಟೆನುಡಿಸುತ್ತಾರೆ.